

Управління справами НАН України у полі зору Профспілки

У травні поточного року III пленум Центрального комітету профспілки працівників НАН України розглянув питання про роботу Управління справами НАН України з вирішення соціальних питань та забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури Академії.

Пленум ЦК профспілки визнав роботу Управління справами незадовільною. Президії НАН України було запропоновано створити спільну з ЦК профспілки комісію для аналізу викладених фактів та оцінки діяльності Управління справами.

З метою перевірки викладеної у постанові пленуму ЦК профспілки інформації розпорядженням Президії НАН України №377 від 12.06.2014 р. створено комісію за участю представників Президії та ЦК профспілки. Перевіркою окремих питань фінансово-господарської діяльності охоплено ряд організацій та підприємств, підпорядкованих Управлінню справами НАН України, а саме:

- Державне підприємство «Готельний комплекс «Феофанія»;
- Кардіологічний санаторій «Ворзель»;
- Державне підприємство «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія».

Крім того перевірено питання стану отримання службового житла за інвестиційним договором між Президією НАН України і ДП «Житлоінбуд».

Результати перевірки засвідчили, що висновки та побоювання Профспілки знайшли своє підтвердження.

Перевіркою **Державного підприємства «Готельний комплекс «Феофанія»** встановлено, що з вини його керівника та за відсутності дієвого контролю з боку Управління справами були допущені дії, які призвели до фінансових втрат, недоотримання коштів та інших порушень законодавства.

Так, в результаті перевірки виявлено:

- неоприбуткування до каси готелю коштів на загальну суму 565,8 тис. грн. від мешканців за проживання.;
- факти оплати за довготривале проживання мешканців за заниженими цінами, при відсутності затвердженої планової калькуляції;
- здача двох номерів загальною площею 44,7 кв. м. під офіс сторонній особі без оформлення договору оренди та при відсутності оплати за їх використання;
- безкоштовне використання мешканцями приміщення кухні (площею 29,4 кв. м.) за призначенням, що призводить до збільшення вартості витрат Готелю (електроенергія, газ, вода);
- наявність кредиторської заборгованості в розмірі 245,2 тис. грн. за виконання ремонтних робіт. Достовірність фактичного виконання ремонтних

робіт цими організаціями перевіркою не підтверджено через відсутність договорів на виконання ремонтних робіт та актів здачі-приймання робіт, оформлених згідно чинного законодавства;

- перерахування коштів приватному підприємцю в сумі 5,0 тис. грн. за проведення електровимірювальних робіт без конкретизації (виду робіт, в яких саме приміщеннях він проводився, ремонт яких саме електромереж), що не дало можливості провести перевірку їх достовірності;

- використання орендарем території загальною площею 419,46 кв. м. без включення її до діючого договору оренди;

- заниження в договорі площі приміщення, зданого в оренду, на 3,43 кв. м., в результаті чого Готель недоотримав за перевірений період (7 місяців) 1, 0 тис. грн.;

- факт самовільної добудови та використання іншим орендарем приміщення загальною площею 80,62 кв. м. при відсутності належним чином оформленого договору оренди;

- наявність по даним бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості за двома орендарями по орендній платі в розмірі 382,1 тис. грн. З боржниками не укладено та не підписано графік погашення заборгованості. Крім того, ДП ГК «Феофанія» не отримало кошти за оренду приміщення від фірми «ЯРА Ко» в сумі 370,6 тис. грн., термін дебіторської заборгованості якої 18 місяців. Листи-попередження боржникам не надсилались, тобто претензійно-позовна робота щодо простроченої дебіторської заборгованості, як того вимагає чинне законодавство, не ведеться. Позов до суду також відсутній;

- завищення норм списання пального на службові легкові автомобілі;

- оформлення подорожніх листів з порушенням нормативних актів, різниця між фактичними показниками спідометрів та показниками по подорожнім листам на двох автомобілях становить 32 392 км;

- використання службових автомобілів Готелю керівництвом на власний розсуд, без оформлення належним чином документів та проведення витрат на паливно - мастильні матеріали за рахунок ДП ГК «Феофанія»;

- вибірковою перевіркою правильності нарахування заробітної плати встановлено переплату коштів в сумі 1,2 тис. грн.;

- з порушеннями діючого законодавства нарахована та виплачена премія на загальну суму 21, 3 тис. грн., в тому числі директору та його заступнику - 6,6 тис. грн.;

- незаконне нарахування заробітної плати директору на період відпустки в сумі 0,6 тис. грн., та інші.

За результатами перевірки ДП ГК «Феофанія» ЦК профспілки працівників НАН України запропонував Президії НАН України передати матеріали до правоохоронних органів та вирішити питання щодо доцільності перебування на посаді директора Петренка В.В.

В **Кардіологічному санаторії «Ворзель» НАН України** проведена перевірка з питання наявності та стану кредиторської заборгованості.

В першу чергу необхідно зазначити, що згідно з Довідкою Державної служби статистики України (з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) за КОПФГ Санаторій чомусь віднесено до «Інші організаційно – правові форми» (а не «Державне підприємство»).

Перевіркою встановлено :

- значне зростання кредиторської заборгованості за період з липня 2011 р. по червень 2014 р., у т. ч. по розрахункам з постачальниками і підрядниками за товари, роботи та послуги на 1294,5 тис. грн.; по платежах до бюджету та фондів (згідно довідки Санаторію) – на 764,4 тис. грн.;

- недостовірність показників бухгалтерського обліку;

- невідповідність даних первинного бухгалтерського обліку показникам фінансової звітності;

- виявлено факти безпідставного списання заборгованості на суму 341,65 тис. грн.;

- відсутність актів звірки по платежах до бюджету, державних фондів та з деякими постачальниками товарів.

В результаті тривалої та зростаючої заборгованості Кардіологічний санаторій «Ворзель» за рішенням Господарського суду був оголошений банкрутом і в даний час перебуває в стадії санації. Існує реальна загроза втрати частини майна НАН України після погашення інвестором кредиторської заборгованості вже в кінці поточного року.

В Кардіологічному санаторії «Ворзель» відсутні матеріали, які б свідчили про проведення перевірок з питань стану утримання та експлуатації нерухомого майна Управління справами НАН України, як це передбачено р.2 Положення «Про Управління справами Національної академії наук України».

ЦК профспілки вважає за необхідне провести комплексну ревізію фінансово-господарської діяльності Кардіологічного санаторію «Ворзель».

У разі необхідності звернутись до Державної фінансової інспекції та правоохоронних органів.

Перевірка окремих питань фінансово-господарської діяльності **Державного підприємства «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» НАН України** встановила наступне.

Цілісний майновий комплекс ДП ЛПК «Феофанія» у квітні 1994 р. був переданий в оренду головному лікарю цього комплексу Дібровій О.М. строком на 5 років. Однак, незважаючи на відмову НАН України продовжити дію договору оренди, орендар, замість повернення майна, вдався до кроків, спрямованих на зміну форми власності та його відчуження. З квітня 1999 р. НАН України вживала заходи для повернення у судовому порядку до своєї сфери управління відповідного майна.

У 2007 р. вдалося повернути один з підрозділів комплексу – колишній дитячий оздоровчий табір «Вимпел».

У 2012 р. до сфери управління Академії повернуто санаторій-профілакторій «Феофанія». Розпорядженням Президії НАН України від 17.05.2012 р. № 337 передбачено відновлення його діяльності за основним призначенням, як санаторію-профілакторію для оздоровлення та профілактики захворювань співробітників НАН України. З метою забезпечення відновлення роботи та утримання ДП ЛПК «Феофанія» передбачено передачу частини приміщень комплексу в оренду.

На посаду директора Державного підприємства «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» Національної академії наук України» розпорядженням Президії з 2 липня 2012 р. призначено Ярошенка І. В.

Розпорядженням Президії НАН України ДП «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» Національної академії наук України» надано дозвіл на передачу частини нежитлових приміщень в оренду (загальна площа - 3436,24 кв. м.) терміном до 31.12.2012 р.

Згідно з договором оренди та актом приймання-передачі від 18.06.2012р. Підприємство надало в оренду Товариству з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Феофанія» (фірмі, яка свого часу «плідно» співпрацювала з крадійкою державного майна О. М. Дібровою) частину нежитлових приміщень загальною площею 1405,44 кв. м. для розміщення виробництва, складу, офісу, їдальні приватного закладу охорони здоров'я. Додатковими угодами строк дії зазначеного договору продовжено до 30 червня 2014 р.

Станом на 20.06.2014 р. за ТОВ «Санаторій «Феофанія» існує заборгованість перед Державним підприємством «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» Національної академії наук України» з орендної плати в розмірі 796,0 тис. грн. ДП «ЛПК «Феофанія» в червні поточного року подано претензію до ТОВ стосовно погашення заборгованості по орендній платі в термін до 30.06.2014 р. з попередженням про звернення до суду у разі невиконання цих вимог. Тобто, протягом двох останніх років керівництво ДП ЛПК «Феофанія» не вживало необхідних заходів щодо повноти та своєчасності розрахунків за здані в оренду приміщення. Складений та погоджений з ДП «ЛПК «Феофанія» графік погашення заборгованості з орендної плати у розмірі 796,0 тис. грн. підписаний 23.06.2013 р., про що листом від 23.06.2013 р. повідомлено ТОВ «Санаторій «Феофанія». Є велика імовірність того, що графік погашення заборгованості від 2013 р., терміново з'явився на світ вже зараз в очікуванні перевірки, лише після прийняття Президією НАН України розпорядження від 12.06.2014р. «Про створення комісії», фактично заднім числом.

Крім того, у червні 2012 р. укладено договір на оренду частини нежитлового приміщення загальною площею 13,7 кв. м. (вартість об'єкта

оренди за незалежною оцінкою - 91388,86 грн.) для розміщення виробництва, термін дії якого було продовжено до 31 грудня 2014 р.

З ТОВ «Санаторій «Феофанія» укладено договір з тимчасового розміщення (проживання) від 18.06.2012 р., предметом якого є надання ДП ЛПК «Феофанія» послуг з тимчасового розміщення (проживання) фізичних осіб (відпочиваючих) в приміщеннях Санаторію, відповідно до заявок Замовника (ТОВ). Ціна на послуги для відпочиваючих Замовника за ліжко-місце на добу становить 30 грн. на добу (враховуючи ПДВ). Термін дії договору пізніше продовжено до 31.03.2013р. Розрахунок (калькуляція) вартості послуг на тимчасове розміщення (проживання) відсутній. Керівництвом Санаторію свідомо занижена вартість послуг на проживання.

Також варто зауважити, що предмет зазначеного договору (надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) суперечить вимогам Закону України «Про туризм» та постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)», так як надання послуг з розміщення забороняється без наявності свідоцтва про встановлення відповідної категорії.

Таким чином, перевіркою окремих питань фінансово-господарської діяльності в Державному підприємстві «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія» НАН України встановлено, що за два роки, які минули з часу його повернення до сфери управління Академії Підприємством:

- не проведено державну реєстрацію прав власності на нерухоме майно ЛПК;
- не завершено проведення інвентаризації та виготовлення технічних паспортів на об'єкти нерухомого майна;
- не вжито заходів щодо отримання ліцензії МОЗ України на провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю відповідно до статутних завдань;
- не вирішено питання щодо проведення сертифікації послуг з тимчасового розміщення (проживання) та не отримано свідоцтво про встановлення відповідної категорії;
- безпідставно, при відсутності обґрунтованих розрахунків, встановлено свідомо занижену вартість послуг з тимчасового розміщення (проживання) фізичних осіб згідно договору з ТОВ «Санаторій «Феофанія»;
- допущено заборгованість з орендної плати ТОВ «Санаторій «Феофанія» в розмірі 796,01 тис. грн.

Наведені факти свідчать про відсутність контролю з боку Управління справами та про неспроможність і небажання керівництва ДП ЛПК «Феофанія» організувати роботу відповідно до статутної діяльності.

ЦК профспілки працівників НАН України запропонував:

- провести поглиблену ревізію фінансово-господарської діяльності Державного підприємства «Лікувально-профілактичний комплекс «Феофанія»;
- визначити розмір отриманих збитків в результаті укладеного з порушенням чинного законодавства договору з тимчасового розміщення (проживання) (вартістю ліжка/місця 30 грн. на добу);
- перевірити фактичний стан надання майна в оренду, дотримання умов договору-оренди, у т. ч. повноту та своєчасність розрахунків по орендній платі, відшкодування вартості комунальних платежів та витрат на утримання майна.

Представником профспілкової сторони також проведено аналіз **стану отримання службового житла за інвестиційним договором між Президією НАН України і ДП «Житлоінбуд»** від 06.06.2002 р. № 127.

Згідно з постановою Бюро Президії НАН України «Про залучення інвестора» від 23.05.2002 р. № 127 між Президією НАН України і ДП «Житлоінбуд» був укладений договір «Про будівництво житлового будинку по вул. Васильківській,31/17 у Голосіївському районі м. Києва» (06.06.2002 р. №127).

За цим договором НАН України набувала права власності на 10% загальної площі метражу забудови - на той час 3553 кв. м. (Згодом, у зв'язку зі збільшенням загального метражу забудови та переведення з НАН України на інвестора зобов'язань щодо передачі місту близько 14,6% від загальної площі житла, ця цифра остаточно зросла до 4085,23 кв. м.). З загальної площі житла, належного НАН України, 25% мав отримати Інститут фізіології рослин і генетики, 10% - Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона, решту 65% - інші наукові установи м. Києва. Ще у 2003 р. було прийнято рішення надавати це житло сім'ям молодих вчених та провідних науковців у якості службового.

Влітку 2008 р. ДП «Житлоінбуд» було готове погодити акт прийому-передачі 48 квартир у будинку по вул. Васильківській,31/17 (протокол розподілу, підписаний від імені Інвестора - генпідрядника Є.Б. Долговым, зберігається у заступника керуючого справами НАН України О.В. Хоменка).

У зв'язку зі змінами до основних техніко-економічних показників об'єкта Бюро Президії НАН України прийняло постанову від 18.05.2011 р. № 157 «Про внесення змін до договору від 06.06.2002 р. № 127 «Про будівництво житлового будинку на вул. Васильківській,31/17 у Голосіївському районі м. Києва». Цим документом схвалювався проект додаткової Угоди №2, яку доручалось підписати керуючому справами НАН України разом з протоколом розподілу квартир.

І тут з'ясовуються дві обставини. По-перше, площа житла, що належить НАН України, збільшується до 3747,86 кв. м. По-друге, і це головне – Академія погоджується отримати у будинку по вул. Васильківській,31/17

лише частину житла, притому меншу, а саме 24 квартири (1586,07 кв. м.) та ще 2 квартири по вул. Бориспольській, 4 (236,9 кв. м.). У додатковій Угоді №2 також прописано, що до 31.12.2012 р. Інвестор-генпідрядник передає Замовнику (НАН України) решту - 34 квартири (1972,79 кв. м.) у житловому будинку, розташованому за адресою: м. Київ, вул. Я. Коласа,16.

Додаток №2 до зазначеної додаткової Угоди №2 містив перелік квартир (поверхи, номери квартир, житлова і загальна площа) на вул. Я. Коласа,16, які закріплені за НАН України.

Проте ЦК профспілки, пам'ятаючи про можливість афер у сфері будівництва, перевірів реальність об'єкта за цією адресою. З'ясувалося, що тут розташована автостоянка, ніякого будівництва не ведеться, а договір оренди земельної ділянки, укладений між ДП «Житлоінбуд» та КМДА втратив юридичну силу.

Зважаючи на зазначені обставини, ЦК профспілки звернувся до Президента НАН України (лист від 12.09.2011 р. №01-02/57) з пропозицією разом невідкладно розглянути порушене питання, оскільки умови, на які Академія погодилась за додатковою Угодою №2, відповідають інтересам Інвестора, але не НАН України.

30 вересня 2011 р. Бюро Президії НАН України, у зв'язку зі зверненням Профспілки, знову повернулося до розгляду цього питання. Незважаючи на аргументований виступ голови профспілки, Бюро, за наполяганням керуючого справами М. Сидоренка, ухвалило постанову «Про окремі питання забезпечення службовим житлом працівників НАН України» (№ 275).

Варто процитувати деякі фрагменти з цієї постанови: «Враховуючи наявні документи щодо роботи, яку здійснює інвестор з організації будівництва III черги (по вул. Я.Коласа,16) ?!, а також висновки Служби безпеки України (лист від 31.08.2011 р. №8/7/2-5076), які свідчать про відсутність порушень при ухваленні додаткової угоди №2... Бюро Президії НАН України постановляє:

1. Відзначити, що додаткова угода № 2 до договору між НАН України та ДП «Житлоінбуд» від 06.06. 2002 р. №127 «Про будівництво житлового будинку по вул. Васильківській,31/17 у Голосіївському районі м. Києва» не порушує інтересів НАН України, відповідає чинному законодавству України та забезпечує виконання сторонами своїх зобов'язань за цим договором».

ЦК профспілки відмовився погоджувати або приймати спільно зазначену постанову.

Вже наступна постанова Бюро Президії НАН України від 16.03.2012 р. №65, яка схвалила проект чергової додаткової угоди №3, фактично визнала будівництво житлового будинку по вул. Я. Коласа,16 з обіцяними Академії квартирами фікцією. Ця ж постанова передбачала передачу НАН України Інвестором-генпідрядником 2222,13 кв. м. житла у вигляді квартир у інших районах м. Києва до 31.12.2012 р.

Черговий етап - постанова Бюро Президії НАН України від 14.12.2012 р. №265, яка схвалила проект додаткової угоди № 4, що передбачала отримання НАН України до 30.11.2013 р. 39 квартир загальною площею 2230,1 кв. м. у житловому будинку по просп. Перемоги,115-А. Однак і ця угода залишилась на папері.

Нарешті Відповідач - ДП «Житлоінбуд» в особі директора Долгова Є.Б. і Позивач - НАН України в особі керуючого справами НАН України Сидоренка М. В. 02.04.2014 р. уклали мирову угоду щодо передачі Позивачу 2222,13 кв. м. житла у вигляді квартир у будь-яких районах м. Києва до 26.12.2014 р. (однокімнатних - 19; двокімнатних - 13; трикімнатних - 1). Також Відповідач гарантує у цей же термін передати НАН України 222,21 кв. м. житла у вигляді квартир (однокімнатних - 2; двокімнатних -2).

Мирова угода зареєстрована у Господарському суді м. Києва.

Висновки:

1. Аналіз ситуації з отриманням службового житла за інвестиційним договором від 06.06.2002 р. № 127 за адресою вул. Васильківська,31/17 свідчить про обґрунтованість позиції, висловленої у постанові пленуму ЦК профспілки від 15.05.2014 р. № Пл-III-4.

2. Рішення (постанови) з зазначеного питання ухвалювало Бюро Президії НАН України за поданням Управління справами. На його керівника М. В. Сидоренка кожною постановою покладался «контроль» або «дієвий контроль» за виконанням цих документів. Тому, очевидно, на керуючому справами повинна бути і персональна відповідальність у разі прийняття помилкових рішень.

Наочним доказом цього є міфічне будівництво житла за адресою вул. Якуба Коласа,16, про що вчасно попереджав ЦК профспілки. Однак, належної реакції на цю інформацію з боку Управління справами не було. Якщо керівництво Управління справами не знало про «фіктивність» цієї обладки, то це свідчить про його «професіоналізм» і неспроможність відстоювати інтереси НАН України. А якщо знало і свідомо вводило в оману керівництво Академії і Бюро Президії НАН України, то за цим, імовірно, може стояти корупційна складова.

3. Результатом таких прорахунків є те, що понад 30 сімей молодих вчених та провідних науковців НАН України вже третій рік не можуть отримати службове житло.

Таким чином, проведені на підставі рішення III пленуму Центрального комітету профспілки працівників НАН України, перевірки підтвердили факти невиконання Управлінням справами НАН України своїх обов'язків щодо вирішення соціальних питань та забезпечення нормального функціонування об'єктів соціальної інфраструктури Академії.

З боку Управління справами відсутній дієвий контроль за утриманням та експлуатацією нерухомого майна НАН України, як це передбачено р. 2 Положення «Про Управління справами Національної академії наук України».

Відсутня чітка і продумана кадрова політика. За ініціативою керівництва Управління справами на посади керівників підприємств соціальної інфраструктури потрапляли випадкові (або «потрібні») особи, в результаті чого не лише погіршувались фінансово-економічні показники підприємств, але і виникла реальна загроза втрати цих об'єктів.

ЦК профспілки вважає, що перевірки, проведені спільною комісією на цей час, є лише першим етапом роботи, спрямованої на усунення прорахунків і порушень чинного законодавства як у роботі підприємств соціальної сфери, так і Управління справами.

Після остаточного узагальнення матеріалів перевірки комісією, а також висновків державних контролюючих органів, Президія ЦК профспілки розгляне питання щодо доцільності перебування керівників Управління справами на займаних посадах.

ЦК профспілки